

STORTINGET

Representantforslag 156 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen
og Dagfinn Henrik Olsen

Dokument 8:156 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen og Dagfinn
Henrik Olsen om en restriktiv familieinnvand-
ringspolitikk**

Til Stortinget

Bakgrunn

Retten til å hente ektefelle i utlandet har nordmenn alltid hatt, og det er en rettighet forslagsstillerne ønsker å verne om. Norske sjøfolk, studenter, forretningsfolk, bistandsarbeidere og andre må kunne forelske seg i en utlending og etablere seg som familie i Norge. Familieinnvandring innebærer både familieetablering og familiegjenforening. Familiegjenforening er en rettighet flyktninger og arbeidsinnvandrere har, på visse vilkår. Familieetablering omfatter i hovedsak å hente en ektefelle fra utlandet.

På få generasjoner har ekteskapsmarkedet i Norge gått fra å være i hovedsak lokalt og regionalt til å bli nasjonalt og etter hvert globalt. Familieinnvandringen til Norge har vært svært høy de siste årene. Fra 2014 til 2024 innvilget UDI familieinnvandring til 125 891 personer utenfor EU/EØS. I året 2024 alene innvilget UDI innvandringstillatelse til 9 094 familiemedlemmer med opprinnelse utenfor EU/EØS. Blant disse var syrere på topp med 1 301 personer, etterfulgt av 816 fra India og 615 fra Pakistan. Til sammenligning innvilget danske myndigheter 3 075 familiegjenforeningstillatelser.

Dykker man inn i tallene for 2023, var det 3 035 personer som fikk et positivt vedtak om familieinnvand-

ring til Danmark, mens det i Norge var 11 466 som fikk tillatelse til familiegjenforening/-etablering. I Danmark var det bare 217 fra Syria og 143 fra Eritrea som fikk et positivt vedtak om familiegjenforening, mens det i Norge var 1218 fra Syria og 544 fra Eritrea som fikk et positivt vedtak om familiegjenforening. Dette viser at Danmark rett og slett innvilger færre søknader om familieinnvandring enn Norge. Av 4 501 var det 1 466 personer som fikk avslag på familieinnvandring i Danmark. Av de som søkte om familieinnvandring fra Syria, var det flere som fikk avslag enn de som fikk innvilget søknaden. Dette har høyst sannsynlig sin årsak i at det i Danmark er mange partier på begge sider av den politiske aksen som er restriktive, mens i Norge er Fremskrittspartiet helt alene om å holde igjen. Det statlig finansierte humanitærpolitiske kompleks er også større i Norge enn i Danmark.

Ved at Norge i mange år har hatt høy innvandring fra ikke-vestlige land, blir også reglene rundt familieetablering et problem. Blant en del innvandrergupper er det vanlig å hente ektefelle fra opprinnelseslandet. Dette fører til at integreringen stadig settes i revers, og det er forbundet med en rekke problemstillinger.

Forslagsstillerne mener det må strammes kraftig inn på muligheten til familiegjenforening. Enslige mindreårige asylsøkere må aldri tillates familiegjenforening. Forslagsstillerne mener muligheten for senere å hente familien er en sterk drivkraft for å legge ut på den farefulle reisen. Forslagsstillerne mener videre det er en uting ved asylsystemet at man får opphold fordi man ikke har omsorgspersoner, for deretter å oppleve at man søker om familiegjenforening med foreldrene. Dette burde resultere i at oppholdstillatelsen trekkes tilbake fordi det er åpenbart at man har fått opphold på falske premisser. Forslagsstillerne mener det er grov

omsorgssvikt å sende sitt barn ut på en livsfarlig reise for selv å komme etter på en trygg måte senere.

Dersom man har fått innvilget asyl, skal hovedregelen være at man skal returnere så raskt det er trygt. Det vil selvsagt vanskeliggjøre en retur dersom vedkommende allerede har fått hentet familien sin til Norge. Det må derfor ikke innvilges familiegjenforening før vedkommende eventuelt har fått permanent oppholdstillatelse. I dag er regelverket utformet slik at man slipper unna forsørgerkravet dersom man raskt søker om familiegjenforening. Denne ordningen bør legges helt om, slik at den ikke hindrer retur når dette er trygt, og særordningen som gjør at flyktninger og asylsøkere slipper forsørgerkrav ved familiegjenforening, må fjernes i sin helhet.

Dersom familiegjenforening skal innvilges, bør det bare være for ektefelle eller egne barn under 15 år. Det må stilles krav om DNA-test for å fastsette slektskap i alle familieinnvandringssaker.

I noen familieinnvandringssaker må referansepersonen (den som allerede har oppholdstillatelse i Norge) ha jobbet eller studert fulltid i Norge i til sammen fire år. Kravet gjelder bare hvis søkeren er ektefelle (hvis man giftet seg med personen etter at referansepersonen flyttet til Norge), samboer uten barn (hvis man har bodd sammen med personen i mindre enn to år), samboer med barn (hvis barna ble unnfanget etter at referansepersonen flyttet til Norge). Kravet gjelder likevel ikke hvis barnet ble unnfanget mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge) og forlovet eller skal gifte seg. Samtidig må referansepersonen ha oppholdstillatelse som overføringsflyktning, på grunn av beskyttelse, asyl eller vern mot hjemsendelse, på grunn av sterke menneskelige hensyn eller sterk tilknytning til Norge eller som familieinnvandrer (har fått familieinnvandring med en annen person i Norge), og permanent oppholdstillatelse etter at man har hatt en av de andre oppholdstillatelsene som har blitt ramset opp. Forslagsstillerne mener at det må stilles krav om at i alle familieinnvandringssaker må referansepersonen ha jobbet i Norge i til sammen fire år.

Integrering tar tid, og det er vanskelig for personer med innvandrerbakgrunn å bli en integrert del av det norske samfunnet. Enda vanskeligere blir det dersom personer med innvandrerbakgrunn også henter sin ektefelle fra andre land med annet språk, kultur og levestett. Barna vil ha dårligere forutsetninger for å lære seg godt norsk dersom foreldrene ikke snakker norsk hjemme. Det er et stort problem at barn født i Norge ikke snakker godt nok norsk ved skolestart.

Ved stadig henting av ektefelle fra utlandet blant innvandrerbefolkningen opprettholdes og forsterkes en økt segregering i samfunnet. Det ideelle hadde vært at innvandrerbefolkningen omgås og stifter familie med øvrig befolkning. Dette forekommer også i noen

grad, men i enkelte kulturelle og religiøse grupper forekommer nesten ikke slikt i det hele tatt. Det er i de samme grupperingene man også vil finne de dårligste integreringsresultatene.

Forslagsstillerne viser til utlendingsforskriften § 10-8, Krav til framtidig inntekt i sak om familieinnvandring etter lovens kapittel 6, som viser til at vilkåret for oppholdstillatelse i medhold av lovens kapittel 6 (familieinnvandring) er at referansepersonen kan sannsynliggjøre å være sikret midler tilsvarende minst 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden for den tid søknaden gjelder, gjennom arbeidsinntekt, sykepengen, svangrskapspenge, foreldrepenger, uføretrygd eller alderspensjon etter folketrygdloven, pensjon eller andre faste periodiske ytelser med unntak av ytelser etter sosialtjenesteloven, utdanningslån eller utdanningsstipend eller en kombinasjon av slike midler. Forslagsstillerne mener det er viktig at folk er integrerte og er ute i jobb før de kan benytte seg av familiegjenforening. Forslagsstillerne viser til at underholdskravet for familieinnvandring var på 2,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden som tilsvarer 334 875,60 kroner hvis man tar utgangspunkt i grunnbeløpet per 1. mai 2024. Nylig meldte regjeringen at de hever underholdskravet for familieinnvandring med ca. 65 000 kroner. Fra og med 1. februar 2025 må man som hovedregel ha en årsinntekt på ca. 400 000 kroner (396 890 kroner) for å kunne hente familiemedlemmer til Norge. Dette tilsvarer 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Forslagsstillerne mener at regjeringens heving av underholdskravet for familieinnvandring er for liten. Derfor mener forslagsstillerne at underholdskravet burde økes til minst 3,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden, som tilsvarer 458 904 kroner.

Selv om Fremskrittspartiet vil verne om retten til familieetablering, må misbruk bekjempes. Ordningen kan misbrukes til flerkoneri, til å skaffe seg opphold i Norge på falskt grunnlag og til tvangsekteskap. Derfor mener forslagsstillerne at man bør vurdere å innføre karantene etter at man har hentet ektefelle. Dette betyr at det må gå noen år før man kan hente ny ektefelle dersom ekteskapet endte med skilsmisse. Forslagsstillerne mener også at man må vurdere å sette et tak på hvor mange ektefeller en person kan hente til Norge. Kriteriene for dette må utredes nærmere.

Forslagsstillerne er fullt klar over at noen utnytter ektefeller fra fattige land. Dette må politi, utlendingsmyndighet og helsevesen være oppmerksom på. Nordmenn som dømmes for mishandling av utenlandsk ektefelle, bør tape retten til ny familieetablering. Det er grunn til å se nærmere på regelverket for henteekteskap. Dersom en person henter både tre og fire ektefeller fra utlandet, er det grunn til å reagere. Det bør derfor vurderes en karanteneordning ved gjentatt familieetablering.

Forslagsstillerne mener også at det i alle familiegjenforeningssaker må stilles et ufravikelig krav om full selvforsørgelse og plettfriandel hos både søker og referanseperson.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å stanse all familiegjenforening til enslige mindreårige asylsøkere.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å stanse all familiegjenforening til personer som har midlertidig opphold.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å begrense familiegjenforening til å gjelde ektefeller og egne barn under 15 år.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å innføre obligatorisk DNA-test ved alle familieinnvandringssaker.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som stiller krav om at i alle familieinnvandringssaker må referansepersonen ha jobbet i Norge i til sammen fire år.
6. Stortinget ber regjeringen øke underholdskravet for familiegjenforening fra minst 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden til minst 3,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden.
7. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige overføringer, med unntak av alderspensjon, ikke skal inngå som en del av beregningen av underholdskravet.
8. Stortinget ber regjeringen innføre underholdskrav uten unntaksordninger for flyktninger ved all familiegjenforening.
9. Stortinget ber regjeringen sette et tak på antall henteekteskap en person kan gjennomføre, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag som sikrer dette.
10. Stortinget ber regjeringen frata en person retten til nytt henteekteskap dersom vedkommende er dømt for mishandling av tidligere ektefelle, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag som sikrer dette.
11. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å innføre en karanteneordning ved gjentatte henteekteskap.
12. Stortinget ber regjeringen stille krav om plettfriandel hos både søker og referanseperson i alle familieinnvandringssaker og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag som sikrer dette.

1. april 2025

Erlend Wiborg

Per-Willy Amundsen

Dagfinn Henrik Olsen

